

Datum
2020-05-11
Adress
205 80 Malmö
Diarienummer
ASN-2020-3706

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Remiss från Finansdepartementet - Starkare kommuner - med kapacitet att klara välfärdsuppdraget (SOU 2020:8) STK-2020-463

Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden välkomnar förslagen i utredningen men bedömer att utredningen hade behövt kompletteras med en analys av kommunernas utmaningar utifrån socio-ekonomisk sammansättning i befolkningen.

Yttrande

Kommunutredningens analys och slutsatser

I analysen av *kommunernas förutsättningar och utmaningar* (Del II) analyseras inte närmare vilken påverkan social utsatthet har på en kommun. I Malmö stads fall är kostnaderna för ekonomiskt bistånd, hemlöshet och individ- och familjeomsorg en belastning för kommunens ekonomi. Eftersom rätten till bistånd regleras i lag kan kommunens möjlighet att tillhandahålla välfärdstjänster begränsas i jämförelse med kommuner med en annorlunda socio-ekonomisk sammansättning. Prioritering mellan kärnverksamheterna (utbildning, äldreomsorg och individ- och familjeomsorg) är mer komplex och påverkas inte enbart av den demografiska strukturen i kommunen. En beskrivning av vilken påverkan och betydelse socio-ekonomisk struktur har på kommunens stabilitet och kapacitet bör belysas närmare för att ge en komplett bild av kommunernas förutsättningar och utmaningar.

Kommunutredningens förslag och bedömningar

Strukturella åtgärder

Arbetsmarknads- och socialnämnden ställer sig positiv till flera av de strukturella åtgärder som föreslås i utredningen. Förslaget om ett statsbidrag för kommuner som vill bedriva utvecklingsarbete är positivt under förutsättning att statsbidraget täcker samtliga kostnader.

Inrättande av en kommundelagation och ett kunskapsutvecklande uppdrag på Statskontoret bedöms också vara positivt.

Nämnden vill särskilt lyfta fram förslaget att RKA får ett nytt uppdrag kring utveckling av statistik som mäter kvaliteten i kommunens verksamheter som positivt.

Statens åtaganden och statlig närvaro i hela landet

Arbetsmarknads- och socialnämnden välkomnar att utredningen värnar finansieringsprincipen vad gäller statens åtaganden.

Kommunernas ekonomi

Nämnden bedömer det som positivt att utredningen föreslår en minskad användning av riktade statsbidrag. Nämndens verksamheter har upplevt nackdelar med riktade statsbidrag på grund av dess kortsiktighet och den detaljerade uppföljning som krävts vid återsökning av vissa statsbidrag.

Utredningen föreslår att regeringen tillsätter en utredning med uppdrag att genomföra en bred översyn av det kommunalekonomiska utjämningsystemet. Syftet är att säkerställa att utjämningsystemet i tillräcklig grad kan ge kommunerna likvärdiga ekonomiska förutsättningar oberoende av skattekraft och opåverkbara strukturellt betingade kostnader. De utmaningar som hanteras inom arbetsmarknads- och socialnämndens verksamhetsområde är kostnadsdrivande och till stora delar opåverkbara. Nämnden anser att detta bör särskilt beaktas i den ovannämnda översynen.

Kommunernas kompetensförsörjning

Arbetsmarknads- och socialnämnden välkomnar förslagen i utredningen. För att nämnden ska kunna bedriva verksamhet av god kvalitet krävs att medarbetarna har rätt kompetens.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har ett antal utmaningar i förhållande till kompetensförsörjning:

- Utvidgat och alltmer komplext uppdrag för socialtjänsten
- Ökade krav som riskerar att skapa obalans mellan krav och resurser
- Stor andel unga handläggare med ökat behov av god introduktion in i yrket, handledning och kompetensutveckling
- Utmaningar att attrahera och behålla erfaren personal med rätt kompetens
- Förekomst av hot- och våldssituationer inom socialtjänsten

Kommunernas digitaliseringsarbete

Nämnden välkomnar att utredningen lyfter fram statens roll i att vidta åtgärder för att underlätta och stödja kommunernas digitaliseringsarbete.

Ordförande

.....

Sedat Arif

Direktör

Britt-Marie Pettersson

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2020-04-30. Reservation från Moderaterna och Centerpartiet.
Reservation från Sverigedemokraterna.